

מאפיינים של דיכאון

רוזנבאום, 1975

5. סולם של 22 אינדיקציות של סמפטומים המציינים הפעולה במצב רוח –

(מאפיינים של מצב דכאון) _ רוזנבאום (1975).

כל סמפטום מדורג על סולם של 5 דרגות בהתאם לשכיחות הופעתו מ- לעיתים קרובות מאוד 5 ועוד בכלל לא -1.

הסימפטומים מתחלקים ל-4 קטגוריות עיקריות :-

D- depressive affect	1. רגשות דפרסיבים –
R – Irritabilits	2. חוסר שקט -
P – Physical complaints	3. תלונות פיזיות-
SD – Insomia	4. חוסר שינה -

סולם זה נבנה ע"י רוזנבאום (1975). הוא פותח עפ"י תצפיות קליניות בחיילים הסובלים מ"הלם קרב", שטענותיהם העיקריות היו של רגשות דפרסיבים. 4 פסיכולוגים קליניים מנוסים נתבקשו לתת רשימה של סמפטומים ב-4 הקטגוריות שהם מצאו אצל חוניהם. הם נתנו רשימה של 34 סימפטומים, 22 מהם נרשמו ע"י כל הפסיכולוגים באותן הקטגוריות. את הסולם הסופי נתנו ל-150 חיילים בין הגילאים 19-45 אשר נזקקו להתערבות פיסכולוגית עקב המלחמה. טווח הציונים הוא 0-80.

הקורלציה ב- test retest אחרי שבוע היתה $r = 81$.

סולם זה דומה מאוד לשאלון הדכאון של בק (1967). מאחר שאף אחד מהסולמות האחרים הידועים על דכאון לא הותאם לאוכלוסייה הישראלית. הוחלט להשתמש בסולם המצוין לעיל במחקר הנוכחי (ראה נספח ה).

ג. בדיקת המהימנות הפנימית של סולם רוזנבאום לציון סמפטומים סומטים הפרעות בתפקוד.

סולם זה נבדק בעבר ע"י ד"ר רוזנבאום ונמצא שהמהימנות החוזרת היתה גבוהה – 81. עם זאת החלטנו לבדוק את המהימנות הפנימית שלו.

במדגם שלנו התקבל מקדם מהימנות פנימית גבוה $r = 87$ עפ"י kuder Richardson.

המקדמים של כל אחד מהפריטים עם ציון הסה"כ בסולם, בנכוי אותו פריט, היו כולם חיוביים מלבד שני פריטים (פריט 6 ופריט 17) בהם המתאמים היו שליליים אם כי נמוכים (-12, -16 - בהתאמה).

כדי לשמור על מהימנות פנימית מקסימלית הוצאנו את שני הפריטים מהחשוב הכולל של ציון הדכאון. (אם כי יתכן שהתוצאה שנתקבלה הינה מקרית בהתחשב במדגם הקטן).

המדד לבדיקת הפרעה בתפקוד ובמצב רוח הוגדר אם כן כסכום של ציוני 20 פריטים של סולם רוזנבאום ($a = .8710$).

להלן מספר משפטים המתארים מצבים נפשיים שונים. סמני בעגול מצד שמאל את התדירות שבהם מצבים אלה הופיעו אצלך בשבועיים האחרונים.

כמעט תמיד	לעתים קרובות	לפעמים	לעתים רחוקות	בכלל לא
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5

1. הרגשה של עייפות וחוסר מרץ
2. התפרצויות בכי על כל דבר קטן
3. הרגשה של יאוש וחוסר אונים
4. חוסר עניין והנאה בחרת אנשים או בבית
5. הרגשות של בדידות של "אף אחד לא אכפת"
6. חוסר תאבון
7. הרגשה של מועקה בחזה
8. מצב רוח ירוד ועצוב
9. חוסר מנוחה או אי שקט פנימי
10. כל הפרעה קטנה מוציאה אותך משלוותך
11. נטיה להתפרצויות על אנשים
12. אי יכולת להתרכז בקריאה
13. הפרעות בקביה (שלשולים, עצירות וכו')
14. סחרחורת או התעלפויות
15. כאבי ראש
16. הפרעת בנשימה
17. כאבי גב
18. שינה חסרת מנוחה
19. חלומות זוועה בלילה

20. קשה לך להרדם קרובות בלילה

21. את מתעוררת לעתים קרובות בלילה

22. את משתמשת בכדורי שינה